

Brussels Platform Armoede

Werkingsverslag
2021

Inhoudstafel

1.	Voorstelling van het Brussels Platform Armoede en de 7 Brusselse VWAWN	4
1.1.	Missie	4
1.2.	Visie	4
1.3.	Een netwerk	4
1.4.	7 verenigingen	5
1.4.1.	Buurthuis Bonnevie Maison de quartier	5
1.4.2.	ARA	5
1.4.3.	De Buurtwinkel	6
1.4.4.	Chez Nous / Bij Ons	6
1.4.5.	Pigment	6
1.4.6.	Vrienden van het Huizeke	7
1.4.7.	Wijkpartenariaat Brabantwijk - De Schakel	7
2.	Ondersteuning van de 7 lokale VWAWN in functie van hun Vlaamse decretale opdracht, op maat van de Brusselspecifiekecontext	8
2.1.	Ondersteunend beleidswerk	8
2.1.1.	Ondersteuning m.b.t. bestaande en mogelijke nieuwe themawerkingen van de VWAWN	8
2.1.2.	Ondersteunen van vormings- en sensibiliseringswerk van de VWAWN	9
2.2.	inhoudelijke en methodologische ondersteuning voor het werken vanuit ervaringskennis van mensen in armoede	11
2.3.	Organisatie van vorming, individuele coaching, intervisie en periodiek overleg en stimuleren van samenwerking tussen de medewerkers van de verschillende VWAWN	12
2.3.1.	Vorming en intervisie	12
2.3.2.	Individuele coaching	12
2.3.3.	Organiseren van periodiek overleg met de VWAWN	13
2.3.4.	Het Breed BPA overleg	13
2.3.5.	Organisatie van de Bestuursvergadering en de AV	14
2.3.6.	Stimuleren van samenwerking en uitwisseling tussen de verenigingen	14
3.	Ondersteuning van het VGC-beleid en faciliteren van participatie en dialoog tussen de VGC en de VWAWN	15
3.1.	Expertisedeling in de voorbereiding en de opvolging van een VGC-breed actieplan armoede, in kader van het Strategisch Meerjarenplan 2021-2025 van de VGC	15
3.2.	De VGC ondersteunen bij het realiseren van de armoedetoets van reglementen en verordeningen	17
3.2.1.	medewerking aan de evaluatie van het VGC-beleid personen met een handicap	17
3.2.2.	Mee uittekenen van de participatiemethodieken die ingezet zullen worden in het lokaal sociaal beleid van de VGC	18
3.3.	Vanuit ervaringsdeskundigheid expertise delen m.b.t. de leefwereld van mensen in armoede en de diverse drempels zij ondervinden op vlak van maatschappelijke participatie en toegankelijkheid van de dienstverlening	18
3.3.1.	Coördineren van het gedeeld leerproces en de disseminatie van de resultaten van de aan vier VWAWN-toegekende projecten in kader van de COVID-19 crisis	18
3.3.2.	Ondersteuning van het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport	20
4.	Het BPA stimuleert dialoog tussen de 7 "verenigingen waar armen het woord nemen" en de GGC en formuleert beleidsadviezen en -voorstellen aan de GGC	20
4.1.	Inzake dak- en thuisloosheid	20

4.2.	Inzake Mensen Zonder Wettig Verblijf	21
5.	Deelnemen aan diverse overlegplatformen	22
5.1.	Inclusief Brussel	22
5.2.	andere overlegplatformen	23
6.	Brugfunctie tussen de VAWN en diverse beleidsinstanties én tussen de VAWN en andere Brusselse actoren uit verschillende sectoren	24
6.1.	Dialogo opzetten en onderhouden met het Nederlandstalig gemeenschapsaanbod en andere Brusselse actoren over toegankelijkheid en participatiedrempels en concrete samenwerkingsverbanden aangaan	24
6.2.	Ondersteunen en begeleiden van de VAWN op vlak van aanmeldingsondersteuning en toeleiding van kwetsbare doelgroepen naar het Nederlandstalige gemeenschapsaanbod.	25

1. Voorstelling van het Brussels Platform Armoede en de 7 Brusselse VWAWN

1.1. Missie

Mensen in armoede als de experts bij uitstek over armoede en sociale uitsluiting.

Beleid inzake armoedebestrijding gebeurt nog al te vaak over de hoofden van mensen in armoede. Beleid moet er niet zozeer zijn voor mensen in armoede, maar moet samen met hen tot stand komen. Daar zet het Brussels Platform Armoede heel actief op in.

Het Brussels Platform Armoede gebruikt de kennis en ervaring van mensen in armoede als unieke basis voor haar werking. Mensen met armoede-ervaring staan centraal in de werking van onze 7 verenigingen waar armen het woord nemen. Ze treden er uit hun sociaal isolement, gaan in dialoog met elkaar en geven vormingen en beleidsaanbevelingen aan overheid en andere instellingen. Het Brussels Platform Armoede neemt hun kennis en ervaring mee op het volledige Brusselse niveau. Zij nemen letterlijk op alle niveaus het woord en schuiven mee aan tafel, zowel voor lokaal overleg als met de Brusselse regering, het Brusselse gewest en de Brusselse gemeenschapscommissies.

1.2. Visie

De titel van de visietekst van het Vlaamse Netwerk Tegen Armoede (die wij onderschrijven) "gewoon mens mogen zijn!" geeft weer wat we onder armoedebestrijding verstaan: het streven naar een samenleving waarin iedereen tot zijn recht komt en in zijn waardigheid erkend wordt.

1.3. Een netwerk

Het Brussels Platform Armoede is de netwerkorganisatie van de 7 door de Vlaamse Gemeenschap erkende Brusselse Verenigingen Waar Armen het Woord Nemen (VWAWN). Deze 7 verenigingen maken allemaal ook deel uit van het Netwerk tegen Armoede in Vlaanderen.

Het BPA verbindt de verenigingen onderling, ondersteunt hen in hun werking en vormt de brug naar de Brusselse overheden en andere relevante maatschappelijke actoren. De ervaringen van mensen in armoede zijn steeds de basis van waaruit vertrokken wordt.

1.4. 7 verenigingen

Contactgegevens	Werking
 Buurthuis Bonnevie Maison de quartier Bonneviestraat 40 1080 Molenbeek 02/410 76 31 info@bonnevie40.be	Bonnevie ijvert voor een leefbare buurt Molenbeek-centrum, in een duurzame en rechtvaardige wereld, samen en in betrokkenheid met de bewoners door het uitbouwen van een geïntegreerde wijkwerking. Regelmatig vragen de inwoners en gebruikers uit de buurt Bonnevie om hen in hun problematische situaties te begeleiden. Bonnevie informeert hen, verhoogt het bewustzijn en versterkt hun capaciteiten om collectief te mobiliseren om effectieve en innovatieve oplossingen te vinden. Bonnevie bevordert burgerparticipatie in de openbare ruimte. Participatie versterkt het wederzijdse vertrouwen en de lokale democratie. Bonnevie begeleidt de gebruikers uit de buurt voor meer vriendelijkheid, inclusie, netheid en groen in de openbare ruimte. De deelwerking 'Recht op wonen Bonnevie' is erkend als VWAWN. Uit deze werking groeide het actiecomité ALARM. ALARM verenigt mensen in armoede uit Sint-Jan-Molenbeek om vanuit hun concrete ervaringskennis oplossingen aan te reiken voor de uitbouw van een woonbeleid gericht op 'betaalbaar, kwaliteitsvol en duurzaam wonen in de buurt'. Naast het overleg met beleidsmakers voert ALARM actie via theater- en filmprojecten. Dit versterkt de individuele capaciteiten van de deelnemers en hun sociaal netwerk en bevordert hun integratie in de wijk, de stad en de bredere samenleving. Buurthuis Bonnevie organiseert taaltafels in het Nederlands voor inwoners, in samenwerking met vrijwilligers. Daarnaast ondersteunt Bonnevie buurtbewoners met problemen of vragen m.b.t. wonen en/of huren via de woonpermanentie, gidsen ervaringsdeskundigen huurders van de gemeentelijke passief-woningen door de do's en dont's van passief wonen, geven ze laagdrempelig renovatieadvies en hebben ze een klusjesdienst.
 ARA Hannah Desmet Ninoofseplein 10 1000 Bruxelles 0489/07.37.46 hannah.desmet@ara.brussels	Ara werkt met dak- en thuislozen aan sensibiliseringsacties en dialoogvoering met diensten en beleidsmakers rond de wooncrisis en het gebrek aan een structurele aanpak van de steeds groeiende problematiek van de dakloosheid. Via sociaal-artistieke projecten en praatgroepen bereikt ARA mensen die gebruik maken van de onthaaltehuizen en de daklozenopvang. In 2021 koos Ara als beleidsthema de Brusselse noodopvang voor dak- en thuislozen. Ze gaan hierover onder andere de dialoog aan met Samusocial.

De Buurtwinkel

Bart Van de Ven
Anneessensplein 13
1000 Bruxelles
02/512 69 85
bart.vandeven@buurtwinkel.brussels

De Buurtwinkel is een geïntegreerde wijkwerking: Ze willen de kwaliteit van het samenleven met, voor en door de bewoners in de wijk verhogen. Ontmoeting, empowerment en actief burgerschap zijn begrippen die de werking kenmerken. De Buurtwinkel focust op armoedebestrijding en sociale wijkontwikkeling en dit op een duurzame manier. Via dienstverlening, groep- en themawerk, vormingen, socio-professionele inschakeling en infomomenten over huisvesting, veiligheid, netheid, gezondheid, mobiliteit en luchtkwaliteit werken ze aan bewonersparticipatie en actief burgerschap. Ze gaan continu de dialoog aan met het beleid. De doelstellingen van de Buurtwinkel zijn:

- Armoedebestrijding
- Sociale wijkontwikkeling
- Samenleven in de wijk
- Talentontwikkeling

Chez Nous / Bij Ons

Ilse Van der Veken
Rue des Chartreux 60
1000 Bruxelles
02/513 35 96
ilse@cheznousbijons.be

Het inloopcentrum bestaat sinds begin 1998. Sinds de opening biedt Chez Nous hun thuislozenpubliek (daklozen, krakers, mensen met laag inkomen, gehandicapten, mensen zonder papieren,...) een ruimte waar onthaal, ontmoeting en solidariteit centraal staan. Chez Nous werkt actief met de meest gemarginaliseerde groepen uit de Brusselse regio. Enerzijds willen ze via een laagdrempelig onthaal en het aanbieden van een aantal diensten (maaltijden, tweedehandskledij, hygiënische producten, douche, voedselpakketten...) een praktische ondersteuning zijn in het dagelijks leven van ons doelpubliek. Anderzijds willen ze via de sociale permanentie een hulp op maat bieden voor mensen met de meest uiteenlopende vragen of problemen. Ook mobiliteit staat centraal in de hulpverlening. Als erkende Vereniging Waar Armen Het Woord Nemen, werkt Chez Nous nauw samen met het Brussels Platform Armoede en het Vlaams Netwerk tegen Armoede. Binnen de groepswerking is er aandacht voor de zes criteria van het Vlaams Armoededecreet en de vereniging zelf wordt grotendeels gedragen door mensen die uit een armoede-achtergrond komen.

Pigment

Nele Verbiest / Thijs Deroost
Rue d'Ophem 54
1000 Bruxelles
02/217 68 32
nele@pigmentvzw.be
thijs@pigmentvzw.be

Pigment ondersteunt *mensen die zich in een precaire verblijf- en/of woonsituatie bevinden*. Het gaat over een diverse groep mensen met verschillende achtergronden, migratieverhalen, verblijfsstatuten, ambities en toekomstperspectieven. Wat ze wel met elkaar delen is dat ze allemaal te maken krijgen met een vorm van armoede, onrecht en sociale uitsluiting. Daar wil Pigment samen met hen tegen vechten! Door dialoog en ontmoeting, door vorming en sensibilisering, door actie en verzet. Op verschillende manieren en met verschillende middelen. Maar altijd samen. Via het organiseren van een laagdrempelig onthaal en een aantal basisactiviteiten (bvb. voetbal, jogging, computerles, koken,...) wil Pigment mensen ontspanning, warmte, rust en ruimte bieden. Ruimte

	om zich te verenigen en vervolgens actief aan de slag te gaan rond een aantal beleidsthema's (bvb. winteropvang, geestelijke gezondheidszorg, leegstand,...). Ruimte voor solidariteit en samenzijn. Ruimte om het woord te nemen en samen te strijden voor een menswaardig bestaan voor ieder mens.
 <u>Vrienden van het Huizeke</u> Kris Raemdonck Place du Jeu de Balle 23 1000 Bruxelles 02/511 15 77 kris@vrienden-huizeke.be	Vrienden van het Huizeke is een vereniging waar armen het woord nemen in de Marollen. Hun missie is armoedebestrijding door mensen die in armoede leven te betrekken bij het hele maatschappelijke gebeuren, de zelfredzaamheid van mensen die in armoede leven te bevorderen en met hen te streven naar meer kansen in de maatschappij. De werking kan gevat worden in 4 "activiteitencentra": • Als <i>Vereniging waar armen het woord</i> nemen werken ze aan de zes criteria, waaronder armen een stem geven en beleidsbeïnvloeding, samen met ervaringsdeskundigen. We geven ook vormingen over armoede. • Een <i>buurtgerichte wijkwerking</i> met groepsactiviteiten, dagelijkse ontmoetingsmomenten, sociale dienstverlening,... Accent ligt op gemeenschapsvorming, educatie, cultuur en activatie • <i>Brugfiguren/ schoolpoortwerkers</i>, die de verbinding willen maken tussen maatschappelijke structuren zoals de onderwijsstructuur, en kwetsbare gezinnen • <i>Ambulante woonbegeleiding van thuislozen</i>, ism Damiaanactie en VRGT/Fares
 <u>Wijkpartenariaat Brabantwijk - De Schakel</u> Heleen Huysentruyt Rue Dupont 58 1030 Schaerbeek 02/219 00 64 heleen@schakel.org	De Schakel is actief in de Brabantwijk aan het Brusselse noordstation. De vereniging focust zich op het samenbrengen van mensen in armoede in Schaarbeek en Sint-Joost en bij uitbreiding het Brussels Hoofdstedelijk gewest. De mensen van de Schakel maakten hun eigen film: 'Quartier Brabant Wijk Stories', waarin zij de kijker meenemen in hun leven en dromen in de wijk. Mensen met hulpvragen worden bij de Schakel geholpen via huisbezoeken en sociale permanenties. Verder wordt er ingezet op ontmoetingsavonden, sportlessen, kookactiviteiten en uitstappen. Het beleidswerk van de vereniging is gericht op het verhogen van de toegankelijkheid van cultuur en vrije tijd voor mensen in armoede. Dit voornamelijk via het gebruik van de Brusselse cultuurpas, Paspardoe. Door middel van een zeer laagdrempelig (cursus-) aanbod werkt De Schakel ook rond de digitale kloof. In 2021 werkte De Schakel het project Café Plaisir uit: een Brusselse vertaling van de Vlaamse pretloketten, ingevuld vanuit de visie van een VWAWN.

2. Ondersteuning van de 7 lokale VWAWN in functie van hun Vlaamse decretale opdracht, op maat van de Brusselspecifiekecontext

2.1. Ondersteunend beleidswerk

Het beleidswerk binnen de Brusselse VWAWN verloopt als volgt: Er wordt binnen de vereniging in groep gewerkt rond thema's die mensen uitsluiten. Samen met mensen in armoede worden knelpunten binnen de maatschappelijke structuren bloot gelegd en beleidsvoorstellen geformuleerd om de situatie te verbeteren. De taak van het BPA is om het overzicht te bewaren over het themawerk van de verschillende verenigingen en van hieruit tot gezamenlijke standpunten te komen. Vanuit deze standpunten ondersteunt het BPA het verticaal overleg met de Brusselse overheden. Concreet werkten de verschillende VWAWN's in 2021 rond de volgende thema's:

- Buurthuis Bonnevie: huisvesting; mentale gezondheid; participatie
- ARA: dak- en thuisloosheid, specifiek met een kritische blik op de noodopvang
- Chez Nous / Bij Ons: beleidsthema dak- en thuisloosheid; sociale participatie
- De Buurtwinkel: huisvesting; openbare ruimte; veiligheid en samenleven in de wijk
- Pigment: mensen in een precair verblijfsstatuut; beeldvorming over die groep, drempels mbt de toegang tot; mobiliteit, huisvesting, gezondheidszorg
- Vrienden van het Huizeke: onderwijs; eenzaamheid / sociale isolatie; digitale kloof; huisvesting
- Wijkpartenariaat Brabantwijk - De Schakel: participatie aan cultuur en vrije tijd; sociale wijkontwikkeling; digitale inclusie; welzijn en mentale gezondheid

2.1.1. Ondersteuning m.b.t. bestaande en mogelijke nieuwe themawerkingen van de VWAWN

Het BPA verzorgt het contact met de overheden en gaat de dialoog aan op basis van het themawerk van de verenigingen.

- Het BPA is het aanspreekpunt voor de VGC voor input voor haar beleid. Zo bleef het BPA ook in 2021 een doorgeefluik voor Corona gerelateerde signalen uit het veld en bleef deel uitmaken van de covid-communicatie overleggroep GGC-VGC. Bovendien waren BPA en de 7 VWAWN actief betrokken bij de totstandkoming van het transversaal armoedeplan 2021-2025 en de evaluatie van het beleid personen met een handicap (zie verder).
- De ondersteuning van de themawerkingen mbt dak en thuisloosheid werd in 2021 stevig uitgebreid doordat BPA betrokken werd in de comités van Bruss'help (zie verder).
- BPA was op 30/03/2021 betrokken bij een dialoogmoment rond Polsslag Brussel, georganiseerd door het kabinet van federaal minister Dalle.

- Begin februari 2021 leefde de vrees in aantal Brusselse en Vlaamse VWAWN dat mensen zonder wettig verblijf en daklozen zouden vergeten worden in de vaccinatiestrategie of dat deze strategie niet aangepast zou zijn aan de specifieke noden van deze doelgroepen. We formuleerden daarom samen met het NTA een [nota met aandachtspunten](#) en verspreidde deze op federaal, gewestelijk, gemeentelijk en lokaal niveau.
- BPA ondersteunde samen met de andere regionale armoede netwerken (NTA, Le Forum, le RWLP) het Belgische netwerk tegen Armoede (BAPN) in het opnemen van hun rol tov de federale overheden. We waren betrokken bij adviezen, persteksten, open brieven en dialoogmomenten over o.a. toegang tot dienstverlening, het IGO, evaluatie van de werking het GPMI, verlening van de covid noodmaatregelen, de campagne #wearebelgiumtoo en de acties van de hongerstakers in de begijnhofkerk, het federaal plan armoedebestrijding, het statuut samenwonenden (in het kader van vervangingsinkomens en bijstand), het sociaal telecom en internet tarief, ...
- Op 27/03/2021 was BPA aanwezig op het online overleg van het strategisch Comité Brussels Takes Care.
- Begin 2021 werd de tweetalige website van BPA gelanceerd. www.brusselsplatformarmoede.be Hierin zetten we het beleids- en themawerk van BPA en de zeven verenigingen in de kijker
- We ondersteunen de verenigingen ook via ad hoc opzoekingswerk naar aanleiding van een concrete vraag, we volgen de media op en signaleren interessante actuele thema's en gebeurtenissen.

2.1.2. Ondersteunen van vormings- en sensibiliseringswerk van de VWAWN

Het BPA ondersteunt het vormingswerk van de verenigingen op verschillende manieren:

- Het BPA fungeert als centraal aanspreekpunt voor externe organisaties met betrekking tot het vormingsaanbod van de verenigingen. Aanvragen worden doorgestuurd naar de relevante vereniging(en). Zo koppelden we bijvoorbeeld een vraag van Tracé aan de expertise van De Schakel, die mee de schouders zetten onder het vormende luik van de dag van de Trajectbegeleider.
- BPA coördineert het traject "vorming en ervaringskennis" met als einddoel draaiboeken samen te stellen, gebaseerd op input van werkers en mensen in armoede zelf rond hoe best in tandem vorming te geven. Hiermee kunnen de verenigingen dan intern aan de slag om hun vormingswerk te versterkt.

Het BPA ondersteunt het sensibiliseringswerk van de verenigingen op verschillende manieren:

- Het BPA nam - samen met Bonnevie, Ara en de Buurtwinkel - in 2021 deel aan de organisatie van [International Housing Action Day 2021](#). Dit coöperatief is samengesteld uit een brede waaier van middenveldorganisaties en vraagt aandacht voor de huisvestingsproblematiek in heel België. De actie richtte zich specifiek op het sensibiliseren van de bredere samenleving. Bonnevie, Ara en de Buurtwinkel bundelden de krachten met Welzijnszorg Brussel en organiseerden

een interactieve sensibiliserende wandeling. Bonnevie en Ara zorgden voor getuigenissen, de Buurtwinkel leverden videomateriaal. BPA zorgde ook voor logistieke ondersteuning tijdens het evenement op het Vossenplein.

- In 2021 starten een aantal zelforganisaties van mensen zonder wettig verblijf de campagne [#WEAREBELGIUMTOO](#). BPA werd actief lid van de coalitie rond deze campagne. Samen met Pigment hielpen we mee aan de verspreiding van de petitie en de campagne. We schreven samen met een bezoeker van Pigment een [open brief](#) in Knack en namen deel aan de nationale manifestatie op 03/10/2021, waar Pigment ook het woord nam.
- Op 06/12/202 organiseerden UNICEF België en het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding (BAPN) n.a.v. de Internationale Dag van de Rechten van het Kind een [uitwisseling tussen Koningin Mathilde en kwetsbare jongeren en families](#). De focus lag dit jaar op de rol van brugfiguren in de strijd tegen armoede. Ook BPA was aanwezig en werkers en ervaringsdragers van Vrienden van het Huizeke namen het woord.
- De werelddag van verzet tegen armoede op 17 oktober vormde uiteraard 1 van de hoogtepunten mbt het sensibiliserings werk van BPA en de 7 verenigingen. In 2021 werkten we rond drempels tot participatie. Dit resulteerde in het Festival 'Warempel, een drempel!' We gaven hierover uitgebreid verslag in ons [verantwoordingsverslag Sub 5762](#). Elke vereniging bracht op creatieve wijze een eigen subthema naar voor, er was muziek en er waren workshops.

Deze dag inspireerde de 7 verenigingen ook in hun keuze voor een BPA focusthema 2022-2023. Twee jaar lang zullen wij ons licht laten schijnen over het onderwerp digitalisering en de invloed die dit heeft op het leven van mensen in armoede

- De BPA medewerkers nemen ook vaak de rol van klankbord en mede brainstormer aan voor de werkers van de kleinere verenigingen die weinig of geen collega's hebben waar ze inspiratie voor activiteiten bij kunnen halen of hun twijfels met betrekking tot bepaalde werkingsaspecten bij kunnen aftoetsen.

2.2. inhoudelijke en methodologische ondersteuning voor het werken vanuit ervaringskennis van mensen in armoede

Het BPA coördineert het traject “ervaringskennis en vorming” ter ondersteuning van het sensibiliserings- en vormingswerk van de verenigingen. De verenigingen zetten immers sterk in op vorming rond het armoedethema. De levens- en armoedeverhalen van de mensen zelf zijn hierin cruciaal. We merken ook dat deze ervaringskennis een grote impact heeft op deelnemers en een rijke aanvulling en concretisering vormt bij het theoretische luik van de vormingen.

De VWAWN werken zeer vaak in een tandem-formule, waarbij een vorming wordt gegeven in een samenspel van een beroepskracht en iemand met armoede-ervaring.

De mensen die in de Brusselse verenigingen bereikt bevinden zich in uiterst kwetsbare omstandigheden en velen leven in een dagelijkse ‘overlevingsmodus’: dak- en thuislozen, mensen zonder wettig verblijf, mensen met pathologie, Veel van deze mensen moeten overleven op noodhulp en crisishulpverlening. Het is dan ook niet eenvoudig voor deze doelgroepen om zich te engageren voor deelname aan vormingen, speeches, rondleidingen, ...

Het vraagt een langdurige en persoonlijke begeleiding, om het vertrouwen van deze mensen te winnen en samen van de vereniging een ‘veilige plaats’ te maken, waar ze kunnen groeien in zelfvertrouwen om uiteindelijk zelf het woord te kunnen en durven nemen.

Om deze gezamenlijke nood te lenigen werd samen met het Netwerk tegen Armoede en het BPA een co-creatief traject gestart om mensen in armoede coaching te geven in het tandem-werk. Dit traject werd opgestart in 2018 en kreeg een vervolg in 2019, 2020 en 2021. We brachten uit verschillende Brusselse VWAWN een groep MIA en werkers samen. Een deel van het traject werkten we met de hele groep samen, maar er waren ook sessies met werkers en MIA apart.

Begin 2021 experimenteerde we met hybride werkvormen om het traject met mensen in armoede op een verantwoorde manier te kunnen starten, maar besloten al snel dat deze manier van werken niet geschikt is voor de gespreksdynamiek die we wilden bekomen. We werkten de sessies met de werkers af en schoven het luik met de ervaringsdragers naar de tweede helft van 2021. Als apotheose bereidden de MIA een minivorming voor en gaven die vorming vervolgens aan de groep werkers.

De BPA medewerkers bundelden de ervaringen uit de MIA groep samen met de input uit de sessies met de werkers en verwerkten die tot een (tweetalig) draaiboek met handvaten, tips en trics, dat VWAWN op weg kan helpen mbt het betrekken van MIA bij vorming en sensibilisering.

Dit co-creatieve traject bracht als voornaamste resultaten voort:

- Binnen de 7 verenigingen van BPA is een groep MIA verstrekt om in te stappen in vorming en sensibilisering werk binnen de eigen vereniging. Een aantal van deze

mensen is ook geïnteresseerd om mee in te stappen in het woordvoerders traject van NTA.

- Er werd een tweetalig draaiboek geschreven met handvaten, tips en trics, dat ander VAWWN op weg kan helpen mbt het betrekken van MIA bij vorming en sensibilisering.

2.3. Organisatie van vorming, individuele coaching, intervisie en periodiek overleg en stimuleren van samenwerking tussen de medewerkers van de verschillende VAWWN

2.3.1. Vorming en intervisie

In samenwerking met het Netwerk tegen Armoede wordt er aan nieuwe werkrachten een 6-delige basisopleiding aangeboden. Hier worden methodieken, werkvormen en theoretische kaders aangereikt die helpen bij het organiseren van een basiswerking.

Na een corona pauze in 2020 is in 2021 is deze vorming terug doorgegaan, zei het in een hybride vorm. De basisvorming in 2021 vond plaats op 11/05, 10/06 en 11/06 (2-daagse zonder overnachting), 18/11 en 14/12.

Met betrekking tot intervisie besloten de 7 verenigingen om voorlopig toch geen externe begeleiding intervisie reeks op te starten. Er waren teveel andere prioriteiten. Wel werd intervisie ingebed in het breed BPA overleg. Hier werden voornamelijk ervaringen en tips uitgewisseld rond hoe mensen te bereiken en te ondersteunen in deze nieuwe omstandigheden.

NTA startte in 2021 ook met de opmaak van een vormingstraject voor de VAWWN rond 'woordvoerderschap'. BPA was betrokken bij de ontwikkeling hiervan. In 2022 wordt aan een Brusselse versie gewerkt.

2.3.2. Individuele coaching

Het BPA gaat in op ondersteuningsvragen van individuele verenigingen of werkers:

- Ook in 2021 ondersteunen wij onze verenigingen bij het overwinnen van allerlei aan covid gerelateerde hindernissen, zoals de zoektocht naar mondkmaskers en opties voor corona proof vergaderen.
- In 2021 starten bij onze verenigingen heel wat nieuwe personeelsleden. BPA was betrokken bij de oriëntatie van nieuwe werkers en coördinatoren bij Ara, Bonnevie, Huizeke, De Schakel, Pigment en Chez Nous.
- Eind 2020 nam Willem Defieuw na vele jaren inzet afscheid van Ara. Hij gaf het roer in handen van Hannah Desmet. Aangezien Ara maar 1 personeelslid heeft en er geen overlappingsperiode was met Willem, kon zij niet op interne collega's terugvallen om haar in te werken. BPA bood hier extra ondersteuning en coaching. In eerste instantie nog via de stuurgroep van Ara waar BPA reeds enkel jaren deel van uitmaakte. In de loop van 2021 werd echter beslist om deze manier van werken te verlaten. De stuurgroep werd ontbonden, en het

bestuursorgaan van de vzw krijgt een grotere rol. BPA concentreert zich op ondersteuning van Ara in de rol van VWAWN.

- Pigment ging door een moeilijke periode naar aanleiding van de ontbinding van de samenwerking met het project Meeting (een project van samenlevingsopbouw / Saamo Brussel) binnen het huis Voyaach. Het abrupte vertrek van Meeting bracht niet alleen heel wat logistieke problemen met zich mee. De werking van Pigment en de taakverdeling binnen het personeel was ook helemaal afgestemd op het functioneren binnen die samenwerking. BPA en de andere 6 verenigingen ondersteunden waar ze konden. We gingen ook samen het gesprek aan met samenlevingsopbouw over de struikelblokken die we meermaal terug zien komen bij samenwerking met hun projecten.
- We ondersteunen op aanvraag ook verenigingen bij het zoeken naar of schrijven van subsidieaanvragen en/of geven input bij jaarverslagen.
- 2021 werd terug gedomineerd door de corona crisis. De medewerkers van onze verenigingen verzetten een titanenwerk dit jaar en blijven ook nu nog dagelijks bergen verzetten omdat het niet anders kan. BPA ondersteunt de verenigingen waar we kunnen. Naast de hierboven reeds beschreven praktische en logistieke ondersteuning zochten wij zaken voor hen op en hielden een vinger aan de pols met betrekking tot de vaak veranderende maatregelen en de gevolgen daarvan op de werkingen. We bundelden signalen en noden van op het werkveld en bezorgden die (rechtstreeks of via NTA en/of BAPN) aan de relevante overheden. Wanneer het werkers of coördinatoren te veel werd boden we even een luisterend oor.

2.3.3. Organiseren van periodiek overleg met de VWAWN

2.3.3.1. Het Breed BPA overleg

In het Breed BPA overleg zijn de verenigingen vertegenwoordigd via één of meerdere van hun basiswerkers. Coördinatoren en projectmedewerkers sluiten, afhankelijk van de agenda, soms ook aan. De werkers worden door het BPA ondersteund in de realisatie van de 6 criteria waar ze moeten aan voldoen in het kader van hun Vlaamse erkenning als vereniging waar armen het woord nemen (Armoededecreet 2003) .

De centrale thema's op dit overleg zijn: het beleidsmatig werken vanuit de ervaringskennis van mensen in armoede, de onthaalfunctie en de sociale antenne-functie, groepswerking, het animatieaanbod, de sensibiliseringsopdrachten (onder andere, de organisatie van de Werelddag tegen Armoede op 17/10), intervisie rond cases en het vormingswerk. Hier wordt ook belangrijk beleidsnieuws gedeeld, de inhoudelijk werking besproken en gezamenlijke projecten en doelstellingen geformuleerd.

In 2021 vergaderde het Breed BPA overleg op:

- 19/01
- 16/03
- 18/05
- 22/06

- 21/09
- 16/11

2.3.3.2. Organisatie van de Bestuursvergadering en de AV

Het Bestuur van BPA is samengesteld uit de 7 Brusselse verenigingen, vertegenwoordigd door de coördinator of een bestuurslid van de vereniging.

De Algemene vergadering van het BPA is samengesteld uit de 7 verenigingen en partners zoals Samenlevingsopbouw, CAW Brussel, enkele Brusselse hogescholen.

In 2021 kwam het BPA Bestuur samen op volgende momenten:

- 14/01
- 04/02
- 02/03
- 06/04
- 04/05
- 08/06
- 07/07
- 01/09
- 06/10
- 10/11
- 09/12

De Algemene Vergadering kwam samen op:

- 23/03/2021. Dit was een statutaire AV, waarop de jaarrekening 2020 en begroting 2021 werden goedgekeurd. Aansluitend volgde een informatief luik waarin Werner Van Mieghem van de BBROW hun analyse van het Brussels Noodplan Huisvesting uiteen zette.
- 09/12/2021. Deze AV was volledig gewijd aan fondsenwerving. We nodigden Joke Persyn van het Research Centre for Sustainable Organizations van Hogeschool Gent uit voor een uiteenzetting en wisselden ideeën en visies uit.

2.3.4. Stimuleren van samenwerking en uitwisseling tussen de verenigingen

Het BPA bewaart een helikopterverzicht over de werking en expertise van de VWAWN. Het BPA is dan ook het best geplaatst om onderlinge ondersteunings- en samenwerkingsmogelijkheden op te merken en te stimuleren.

- BPA verspreid een wekelijkse nieuwsbrief naar de verenigingen. Hier staat nieuws uit de verschillende verenigingen in, alsook oproepen/vragen tot samenwerking.
- Thematisch brengt het BPA verenigingen rond de tafel, vaak naar aanleiding van vragen van externen. In 2021 gebeurde dit rond:
 - Een Dialoog traject met Samusocial. Vanuit de praatgroepen van Ara en Pigment kwamen heel wat signalen met betrekking tot de noodopvang

voor daklozen. We besloten samen contact op te nemen met Samusocial om te zien of zij open stonden voor dialoog. Uit dit eerste contact groeide een participatief traject dat de komende jaren verder zal groeien (zie verder).

- De voorbereiding van de 17/10 actie (zie verder).
- Naar aanleiding van een vraag vanuit Tracé wisselden BPA, De Schakel, en Bonnevie samen met Tracé, NTA en ATD op 02/02/2021 ideeën uit over het concept territoires de zéro chômeurs de longue durée.
- Zoals eerder vermeld organiseert het BPA het breed BPA overleg waar steeds een rondje gedaan wordt waarin nieuws uit de verenigingen gedeeld wordt.
- In het kader van de extra VGC covid-subsidie bracht BPA de projectmedewerkers regelmatig samen voor overleg en uitwisseling.

3. Ondersteuning van het VGC-beleid en faciliteren van participatie en dialoog tussen de VGC en de VWAWN

3.1. Expertisedeling in de voorbereiding en de opvolging van een VGC-breed actieplan armoede, in kader van het Strategisch Meerjarenplan 2021-2025 van de VGC

BPA werd van bij de aanvang betrokken bij de totstandkoming van het transversaal armoede plan. Samen met de VGC administratie probeerden we om tot een manier van werken te komen waarbij aandacht voor en participatie van mensen in armoede zo goed mogelijk gegarandeerd kon worden. We zaten een eerste keer samen met vertegenwoordiging vanuit de administratie en het kabinet Van den Brandt op 23/02/2021. Een eerste voorstel van timing werd overlopen. BPA koppelde dit terug naar de 7 verenigingen. Die vroegen verdere verduidelijking mbt de rol van de VWAWN in dit plan en benadrukten het belang van volwaardige participatie vanuit mensen in armoede, met respect voor de tijdsinvestering die dit met zich meebrengt.

De opstart van het participatief traject liep vervolgens om allerlei redenen vanuit de VGC heel wat vertraging op. Ook de voorstellen mbt de vorm die de participatie vanuit de verenigingen kon aannemen wijzigden een aantal keer. Op 19/05/2021 zat BPA terug samen met de VGC administratie om de stand van zaken te overlopen en nieuw plan van aanpak te bekijken, rekening houdend met de kortere periode die nog voorhanden was. Er werd voorgesteld dat de verenigingen betrokken zouden worden bij de thematische focusgroepen die gepland werden en een diepte interview met de BPA medewerkers waarvoor op voorhand vragen zouden doorgegeven worden zodat wij dit samen met ons bestuur konden voorbereiden. In dit plan was er geen ruimte meer voor dialoog en participatie met de mensen in armoede zelf. BPA zou ook nog uitgenodigd worden voor de ambtelijke werkgroep over het armoedeplan. Hiertegen kwam protest vanuit onze verenigingen. BPA kreeg opdracht van haar bestuur om alles op alles te zetten om toch nog echte participatie uit de brand slepen. We gaven de bezwaren en opmerkingen van ons bestuur door kwamen samen met de VGC tot een nieuw voorstel:

- De deadline voor voorleggen van het definitieve plan wordt uitgesteld naar september
- Tegen half juli legt de administratie alle input uit de adviesraden, diepte-interviews met verschillende actoren, ... etc samen. Op basis hiervan tekenen ze de krijtlijnen van het plan. BPA levert hiervoor input in de vorm van een interview en een dialoogmoment met de ambtelijke werkgroep van de VGC.
- Daarna kijken ze samen met BPA welke werven/thema's wij verder willen uitdiepen. Rond deze thema's zouden er dan in augustus en september dialooggroepen worden georganiseerd met de mensen in onze verenigingen. De VGC zou zelf heel wat van het voorbereidend werk op zich nemen en ook de gesprekken leiden.

Het BPA bestuur reageerde positief op dit voorstel, mits een kleine bijsturing qua timing zodat de verenigingen de tijd konden nemen om de gekozen onderwerpen voor te bereiden met hun bezoekers. We vervingen het interview ook door een gezamenlijk nota met beleidsaanbevelingen. Op 07/07/2021 werd het herwerkte traject besproken. BPA stelde voor om 4 dialoogmomenten te organiseren met de gebruikers van de verenigingen, 1 dialoogmoment per grote VGC bevoegdheidsblok (Cultuur - jeugd - sport, welzijn, onderwijs, stedelijk beleid). We stelden voor om hierop zowel mensen uit de VGC administratie als vanuit de bevoegde kabinetten te laten aansluiten. Op 08/07/2021 ging de ambtelijke werkgroep door waarop beide BPA medewerkers aanwezig waren. Met betrekking tot de dialoogsessies hadden we nog een voorbereidend overleg op 30/08/2021 om tot praktische afspraken te komen. We spraken een rolverdeling af, zowel voor de voorbereiding als voor de sessies zelf. VGC administratie engageerde zich om telkens een voorbereidend tekstje door te sturen waarop de verenigingen hun interne voorbereiding konden baseren. BPA zorgde voor verslaggeving. Op elke sessie worden relevante VGC medewerkers uitgenodigd. De sessie gingen door op volgende momenten:

- 16/09/2021, dialoog Cultuur - Jeugd - Sport, bij De Schakel
- 23/09/2021, dialoog welzijn, bij de Buurtwinkel
- 30/09/2021, dialoog onderwijs, bij Vrienden van het Huizeke
- 07/10/2021, dialoog stedelijk beleid, bij Buurthuis Bonnevie

In navolging op deze sessies bezorgden wij de VGC de verslaggeving van deze sessie en een nota met beleidsaanbevelingen. In deze nota werden bestaande standpunten van de Brusselse VWAWN aangevuld met input van de 4 dialoogsessies. De nota kwam tot stand via een intensief co-creatief schrijfproces: Het BPA gaf de aanzet en de VWAWN vulden aan en gingen onderling in gesprek via in een gemeenschappelijk online werkdocument. BPA redigeerde dit tot een coherent geheel.

3.2. De VGC ondersteunen bij het realiseren van de armoedetoets van reglementen en verordeningen

3.2.1. medewerking aan de evaluatie van het VGC-beleid personen met een handicap

We ontvingen de vraag om mee te werken aan de evaluatie van het VGC beleid mbt personen met een handicap. Dit om het perspectief van personen in armoede hierin zeker niet te vergeten. De kruisbestuiving tussen handicap en armoede is voor geen van de 7 Brusselse VWAWN een focusthema. Wel hebben een aantal van onze verenigingen mensen met een (vermoeden van een) beperking onder hun gebruikers. De Buurtwinkel engageerde zich, om samen met BPA, zich over dit thema te buigen.

op 11/02/2021 volgde een inleidende bijeenkomst waarin de huidige stand van zaken van het beleid inzake PMH werd uiteengezet en reeds bekende struikelblokken op het kruispunt tussen armoede en handicap werden overlopen. Op 24/02/2021 volgde een tweede overlegmoment.

Op basis van deze overlegmomenten en na intern overleg binnen de verenigingen kwamen wij tot het besluit dat gezien de gevoelige materie, de Corona context en de beperkte tijdspanne, het niet mogelijk was om groeps gesprekken binnen de verenigingen op te zetten. We hebben wel een aantal mensen geïdentificeerd waarmee we een individueel gesprek voerden over hun traject en waar de drempels liggen en om te bekijken wat scharniermomenten en sleutelfiguren waren in hun zoektocht. We benadrukten hierbij wel dat onze bevindingen geen resultaat zijn van een grondig groepstraject en dus niet kunnen geïnterpreteerd worden als representatief voor mensen in armoede.

Er werden 5 interviews afgenomen in de VWAWN De Buurtwinkel. Het afnemen van interviews verliep niet zonder moeilijkheden. Naast de gekende Corona gerelateerde hindernissen, kregen we signalen dat heel wat bezoekers niet graag over hun beperking praten. Het is op zich interessant om mee te geven dat zij zelf nooit het gesprek geopend hebben noch hulp hebben gezocht bij De Buurtwinkel bij het aanvragen van een erkenning of aangepaste hulp.

De bevindingen die we uit deze gesprekken puurden werden doorgestuurd naar de VGC administratie op 30/03/2021.

Dit traject was een voor ons een goede illustratie van het belang van goede, ruime timing en ondersteuning bij participatie vragen. De termijn was te kort, en de draagkracht van onze verenigingen te beperkt om een dergelijk onderwerp volgens de regels van de kunst met de bezoekers van onze verenigingen te behandelen.

3.2.2. Mee uittekenen van de participatiemethodieken die ingezet zullen worden in het lokaal sociaal beleid van de VGC

Tijdens de gesprekken over en het uitwerken van het participatietraject mbt het transversale armoedeplan kwam BPA samen met de VGC administratie tot de conclusie dat dit traject op zich eigenlijk al als praktijkexperiment voor participatie in lokaal sociaal beleid kon beschouwd worden.

De lessen die we trokken uit dit traject worden meegenomen naar 2022. Ook in onze beleidsvoorstellen naar aanleiding van het transversaal armoedeplan deden we suggesties met betrekking tot participatie.

3.3. Vanuit ervaringsdeskundigheid expertise delen m.b.t. de leefwereld van mensen in armoede en de diverse drempels zij ondervinden op vlak van maatschappelijke participatie en toegankelijkheid van de dienstverlening

3.3.1. Coördineren van het gedeeld leerproces en de disseminatie van de resultaten van de aan vier VAWN-toegekende projecten in kader van de COVID-19 crisis

Begin 2021 gingen 4 van onze VAWN van start met een zogeheten 'covid-project'. Dit was telkens een empowerend project dat inging op een problematiek waar mensen in armoede mee geconfronteerd werden en die door de corona periode extra was uitvergroot. Elk project werd toegekend aan 1 vereniging, die dan als trekker fungeert en had minstens 1 tandempartner in een andere VAWN. BPA zorgde voor de link tussen de verschillende projecten en sturing en opvolging. De projecten zijn heel verschillend qua thematieken, maar hebben wel een gelijkaardige structuur. Er is steeds sprake van:

- een empowerend traject met de doelgroep;
- het in kaart brengen van de (gebruikers)ervaringen van MIA m.b.t. het onderwerp en formuleren van beleidsaanbevelingen;
- een pilootproject met een (of meerdere) partnerorganisatie(s) gericht op concrete verbeteringen van hun aanbod of dienstverlening;
- verzamelen van lessons learned, kennisdeling met de andere deelprojecten en gemeenschappelijke ontsluiting van de resultaten

De 4 projecten zijn:

- **“Leer uw digitale vrienden kennen”.**

Trekker: Vrienden van het Huizeke, tandempartner: De Schakel.

Begin januari ging project medewerker Bram hierrond aan de slag. Eind september gaf hij de fakkel door aan Dorian. Ze onderzoeken samen met hun mensen waar de kink in de kabel zit mbt digitale ex- of inclusie, onderzoeken wat er al bestaat qua ondersteunend aanbod en waar (en waarom) MIA daar wel of niet aansluiting bij vinden. Ze experimenteren daarnaast ook met eigen methodieken die aansluiten bij wie uit de boot valt.

- **Psychosociaal welzijn tijdens en na isolement, een project met de wijkgezondheidscentra**

Trekker: Bonnevie, tandempartner: Huizeke.

Bonnevie werkt samen met de wijkgezondheidscentra aan het bespreekbaar maken van en een beter psychosociaal welzijn van MIA. Ze brengen mensen samen met laagdrempelige activiteiten en onderzoeken hoe ze hun horizon en draagkracht kunnen verbreden. Ze zoeken manieren om kwetsbaarheid en veerkracht bespreekbaar te maken. De aanwerving van de eerste projectmedewerker liep hier wat vertraging op. Lana ging van start op 1 maart. In september besloot ze om Bonnevie weer te verlaten. De zoektocht naar een goede vervanger bleek ook niet evident, maar in november is met Cyriel een stevige doorstart van het project genomen.

- **Een Brussels experiment in de geest van het geïntegreerd breed onthaal voor mensen zonder wettig verblijf**

Trekker: Pigment, tandempartner: De Buurtwinkel.

Dit project werkt aan een betere toegang tot hun rechten en een betere toegang tot het gemeenschapsaanbod voor de doelgroep mensen zonder wettig verblijf (MZWV). Project medewerker Christa kon meteen in januari van start. Er is een enthousiaste stuurgroep van mensen zonder wettig verblijf die samen dit project helpen dragen. Ze identificeerden de grootste drempels waarmee zij geconfronteerd worden gingen daarrond aan de slag. De precare leefomstandigheden van MZWV zorgt hier wel voor een hobbelig en krinkelig parcours van het traject. En cour du route werden sommige plannen bijgesteld. Ze werkten reeds rond menstruatie armoede, gaan de dialoog aan met de MIVB en er zijn plannen voor een website.

- **Versterkte vrijetijdsparticipatie met Café Plaisier**

Trekker: De Schakel, tandempartner: Ara

Dit project wil werken aan betere toeleiding tot het rijke 'reguliere' vrije tijdsaanbod in Brussel en het verlagen van drempels tot vrijetijdsparticipatie, door het ontwikkelen én in samenwerking met partnerorganisaties implementeren van de methodiek van het "pretloket" op maat van Brussel, aangepast aan de beperkingen van de COVID-crisis. De Schakel nam hiervoor Mattea in dienst. Zij ging aan de slag met vrijwilliger in armoede en bouwde binnen de werking van de Schakel en bij Ara / Hobo een mooie werking uit. Het aantrekken van vrijwilligers zonder armoede ervaring om mee de werking te ondersteunen en zo de verzelfstandiging en verduurzaming van het project te garanderen liep in eerste instantie wat moeizaam, onder andere door het voortduren van de covid-crisis.

De opvolging van de projecten vormde een vast onderdeel van de BPA bestuursvergaderingen. BPA bracht de projectmedewerkers ook periodiek samen voor een intervisie / uitwisselingsmoment. In 2021 vonden deze overlegmomenten plaats op:

- 01/06/2021
- 27/10/2021
- 07/12/2021

Op 08/11/2021 vond een tussentijdse evaluatie plaats met de VGC medewerkers.

De projecten lopen verder in 2022.

3.3.2. Ondersteuning van het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport

- Op 25/01/2021 nam BPA deel aan een het expertenoverleg rond het traject professionalisering van de sportclubs.
- Op 01/04/2021 zaten wij samen met de cel stedelijk beleid om input te geven over het toegankelijk maken van de Bruss-it oproep
- We gingen op 14/09/2021 in overleg met de Nederlandstalige bibliotheken rond het project 'een leven lang lezen'. We gaven input mbt de aanpak Brusselbrede inspiratie voormiddag rond lezen. Het lukte evenwel niet om participatie met MIA vanuit een van onze verenigingen rond te krijgen voor de dag zelf.
- verder kregen wij in 2021 geen concrete vragen vanuit CJS

4. Het BPA stimuleert dialoog tussen de 7 "verenigingen waar armen het woord nemen" en de GGC en formuleert beleidsadviezen en -voorstellen aan de GGC

4.1. Inzake dak- en thuisloosheid

- Het Brussels Platform Armoede ondersteunt de VWAWN Ara, Bij Ons/Chez Nous en Pigment in hun beleidsmatig werk inzake dak- en thuisloosheid. Zo volgt het BPA wetgeving rond dak- en thuisloosheid op en stuurt relevante teksten/artikels/.. door naar deze verenigingen.
- De BPA werkgroep thuisloosheid kwam meerdere keren samen rond het dialoogtraject met Samusocial en ter voorbereiding van de Bruss'help comités.
- Het BPA zetelt, afwisselend met Le Forum, in de Raad van Bestuur van New Samusocial. Het BPA is ook vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur van Bruss'help.
- Het BPA is lid van de Brusselse Bond voor Recht op Wonen (BBRoW). Het BPA neemt op regelmatige basis deel aan de vergaderingen en activiteiten van de BBRoW.
- Vanuit de gebruikers van de noodopvang kwam de vraag tot dialoog met verantwoordelijke uit de belangrijkste Brusselse speler - New Samusocial - met als doel:
 - te komen tot een betere en gedragen dienstverlening
 - begrip te kweken bij de gebruikers voor de manier waarop sommige aspecten van de noodopvang omwille van schaarse middelen vaak noodgedwongen georganiseerd worden.

Op 30/06/2021 vond een eerste verkennend gesprek plaats met Samusocial. Zij toonden interesse in het traject en waren bereid om met onze verenigingen in dialoog te gaan. Er werd vervolgens een voortraject gelopen binnen de verenigingen waarin het gesprek werd voorbereid. Daarna op 06/09/2021 werd

de input op een plenaire sessie met mensen in armoede en werkers samengelegd. Hier kwamen we samen tot 9 thema's (personeel, sociale begeleiding, vergelijking verleden en heden, hygiëne en gezondheid, het huishoudelijk reglement, het aanmeld- en inschrijfsysteem, diefstal en veiligheid, het aantal plaatsen en mix van profielen) waarrond we het eigenlijke gesprek (15/09/2021) structureerden. Op 11/10/2021 volgde een debriefing met de deelnemers en op 22/11/2021 bespraken de betrokken werkers van de verenigingen het follow-up plan. Wij hopen dit traject de komende jaren verder te kunnen uitbouwen. We dienden hiervoor een subsidieaanvraag in bij de GGC voor een project van 3 jaar waarin we samen met samusocial op weg gaan naar structureel ingebedde gebruikersparticipatie en evaluatie en een basis vormingspakket willen uitbouwen voor onthaalmedewerkers, gebaseerd op ervaringsdeskundigheid.

- De signalen die wij gaven met betrekking tot het beleid rond en de opvang van dak en thuislozen wierpen vruchten af:
In 2021 werden, onder coördinatie van Bruss'help, het Coördinatiecomité, het Comité voor Noodhulp en het Comité voor Sociale Inschakeling opgestart. Deze Comités hebben als einddoel een gewestelijk Masterplan ter vermindering en opheffing van dakloosheid uit te werken. Deze nieuwe overlegvergaderingen opstarten zijn een voorschrift van de Ordonnantie van 14 juni 2018 betreffende noodhulp aan en de inschakeling van daklozen en zijn opgenomen in het strategisch plan 2021-2022 van Bruss'help. BPA maakt deel uit van deze overlegorganen als Nederlandstalige vertegenwoordiger van de doelgroep. Op 17/09/2021 werd de opstartvergadering gehouden. De comités noodhulp en sociale inschakeling (die 2 comités werden samengevoegd tot 1 overlegorgaan) kwamen samen op 15/10/2021 en 19/11/2021. Het beperkt coördinatie comité kwam een eerste keer samen op 26/11/2021. BPA bereidt deze vergaderingen voor met Ara, Chez Nous, de Buurtwinkel, Bonnevie en Pigment.

4.2. Inzake Mensen Zonder Wettig Verblijf

- Begin februari 2021 leefde de vrees in aantal Brusselse en Vlaamse VWAWN dat mensen zonder wettig verblijf en daklozen zouden vergeten worden in de vaccinatiestrategie of dat deze strategie niet aangepast zou zijn aan de specifieke noden van deze doelgroepen. We formuleerden daarom samen met het NTA een [nota met aandachtspunten](#) en verspreidde deze op federaal, gewestelijk, gemeentelijk en lokaal niveau.
- De doelgroep van gezinnen zonder wettig verblijf kreeg bijzondere aandacht binnen Inclusief Brussel, zie verder.
- Zoals hierboven reeds vermeld startte Pigment vzw samen met De Buurtwinkel in 2020 **Een Brussels experiment in de geest van het geïntegreerd breed onthaal voor mensen zonder wettig verblijf**. Dit project werkt aan een betere toegang tot hun rechten en een betere toegang tot het gemeenschapsaanbod voor de doelgroep mensen zonder wettig verblijf (MZWV). Het project wordt aangestuurd door een enthousiaste stuurgroep van mensen zonder wettig

verblijf. Ze identificeerden de grootste drempels waarmee zij geconfronteerd worden en gingen daar rond aan de slag. Ze werkten reeds rond menstruatie armoede, ontwierpen vormings- en sensibiliseringstools rond het recht op dringende medische hulp en startten de dialoog op met de MIVB. De in 2020 opgestarte dialoog rond dringende medische hulp werd in 2021 ingekanteld in dit project. Zij verzamelen hierrond signalen en werken enerzijds aan een vormingspakket voor zorgmedewerkers rond DMH, vanuit het perspectief van de MZWW zelf en anderzijds aan een soort 'tutorial' video's, gericht op MZWW waarin de werking van DMH, de medische kaart en hun rechten daar rond zo eenvoudig mogelijk worden uitgelegd. BPA ondersteunt hierbij waar nodig en wenselijk. De resultaten van dit traject worden in 2022 verwacht.

- In 2021 starten een aantal zelforganisaties van mensen zonder wettig verblijf de campagne [#WEAREBELGIUMTOO](#). BPA werd actief lid van de coalitie rond deze campagne. Samen met Pigment hielpen we mee aan de verspreiding van de petitie en de campagne. We schreven samen met een bezoeker van Pigment een [open brief](#) in Knack en namen deel aan de nationale manifestatie op 03/10/2021, waar Pigment ook het woord nam.

5. Deelnemen aan diverse overlegplatformen

5.1. Inclusief Brussel

Het BPA opereert samen met het Kenniscentrum, CAW Brussel en Samenlevingsopbouw in het samenwerkingsverband 'Inclusief Brussel' met twee doelstellingen:

- Uitwisseling van informatie en waar mogelijk initiëren van samenwerking tussen deze 4 partners.
- Samen met andere organisaties uit de bredere Brusselse welzijnssector initiatieven opzetten ten voordele van de Nederlandstalige welzijnssector in Brussel.

In 2019 werd gekozen om te werken rond 'gezinnen in kwetsbare situaties', met bijzondere focus op gezinnen zonder wettelijk verblijf. In 2020 liep dit traject verder en in 2021 werd dit afgerond. De interviews die de basis vormen van het onderzoek en de cahier werden grotendeels in het Huizeke en Pigment afgenomen. Het BPA coördineerde deze bijdragen en zetelde in de stuurgroep. In 2021 werden de resultaten van het onderzoek door de onderzoekster participatief teruggekoppeld naar en afgetoetst bij de deelnemende gezinnen in een precare situatie. Verder werd de volgende output gerealiseerd:

- het cahier 'Brusselse gezinnen met kleine kinderen in precare leefomstandigheden'
- een sensibiliserend artikel op sociaal.net 'Wooncrisis in Brussel: 'Gezinnen lijden, hulpverleners verzuipen' en
- een ronde tafel met de bevoegde kabinetten.

- Op 14/01/2021 werd een webinar over dit thema georganiseerd. Op 15/01/2021 koppelde BPA hierover terug naar de betrokken bezoekers van Pigment en het Huizeke.
- op 21/01/2021 werd een zoekconferentie georganiseerd. Met deelnemers uit het brede sociale werkveld werd gebrainstormd over hoe het aanbod beter af te stemmen op kwetsbare gezinnen

Als nieuw werkthema koos Inclusief Brussel voor 'Digitale inclusie / uitsluiting'.

Er werd vanuit het Kenniscentrum een medewerker aangesteld om dit traject te coördineren. Op 12/03/2021 vond het opstart overleg plaats over het nieuwe traject. Sindsdien volgden heel wat mails en individuele overlegmomenten met de medewerker van het kenniscentrum en loopt de onderzoeksfase op zijn einde. De krijtlijnen voor de volgende 3 sporen werden uitgezet:

- de interviews met de doelgroep en organisaties zullen verwerkt worden
- er wordt onderzocht of een digitale inclusiekaart kan worden opgesteld en welke vorm deze zal aannemen
- er wordt gekeken naar hoe er uitwisseling tussen verschillende organisaties kan gestimuleerd worden. Deze sporen zullen in 2022 verder vorm krijgen.

5.2. andere overlegplatformen

Het BPA neemt deel aan heel wat overlegplatformen en dialooggroepen, en gaat hier de dialoog aan op basis van ervaringskennis uit de basis- en themawerkingen van de 7 VWAWN. In 2021 nam het BPA deel aan de volgende overlegplatformen:

- De BPA werkgroep thuisloosheid kwam meerdere keren samen rond het dialoogtraject met Samusocial en ter voorbereiding van de Bruss'help comités
- BPA nam op 15/09/2021 en 24/11/2021, samen met BAPN en de andere regionale armoede netwerken deel aan het Belgisch platform Armoede oa in het kader van het federaal plan armoedebestrijding
- Het BPA is lid van de Brusselse Bond voor Recht op Wonen (BBRoW). Het BPA neemt op regelmatige basis deel aan de vergaderingen en activiteiten van de BBRoW.
- Het BPA zetelt, afwisselend met Le Forum, in de Raad van Bestuur van New Samusocial. Het BPA is ook vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur van Bruss'help.
- BPA maakt, samen met Huizeke en Pigment deel uit van de overleggroep in het kader van het Re-inVEST.be onderzoek, dat gecoördineerd wordt vanuit het Steunpunt Armoedebestrijding. Op 06/05/2021 ging de startvergadering door. Op 14/09/2021 stond een voorstelling van het concept 'rechtsbewustzijn' door onderzoekspartner CRIDIS-UCL op het programma en een voorstelling van de eerste resultaten over de effectiviteit van de sociale bescherming door onderzoekspartner HIVA-KULeuven.
- BPA maakt deel uit van het Strategisch Comité van Brussels Takes Care, het Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan. Helaas besloten de organisatoren om, ondanks onze suggesties tijdens het eerste overleg en later aandringen via

mail, geen enkele vertegenwoordiging vanuit onze VWAWN op te nemen in de thematische werkgroepen. We werden wel terug uitgenodigd om deel uit te maken van het tweede strategisch comité dat op 27/04/2021 doorging.

- Op 25/01/2021 was BPA aanwezig op een infomoment voor de Vlaamse ombudsmannen.
- Op 03/02/2021 namen we samen met NTA deel aan een overleg tussen de Koning Boudewijnstichting en de armoedenetwerken.
- We namen op 22/04/2021 deel aan de rondetafel SDG Monitoring binnen de Brusselse Welzijnssector

6. Brugfunctie tussen de VWAWN en diverse beleidsinstanties én tussen de VWAWN en andere Brusselse actoren uit verschillende sectoren

6.1. Dialoog opzetten en onderhouden met het Nederlandstalig gemeenschapsaanbod en andere Brusselse actoren over toegankelijkheid en participatiedrempels en concrete samenwerkingsverbanden aangaan

- Verschillende Brusselse actoren uit de cultuursector openden tijdens de eerste lockdown hun hart en lokalen om de verenigingen bij te staan in het ondersteunen van de Brusselse mensen in armoede. Zo verplaatste Pigment hun onthaalwerking naar het Kaaitheater. De Buurtwinkel bundelde tijdens de eerste lockdown de krachten met LDC Forum om de contacten te onderhouden met hun bezoekers. De Schakel scherpte de relatie met De Kriekelaar aan. Deze samenwerkingen bleven ook in 2021 verder lopen.
- Op 03/03/2021 ging BPA (met Ara en de Buurtwinkel), samen met Hobo, de BBROW, de Huurdersbond, la Voix des Sans Papiers en Hart boven Hard BXL in dialoog met Petya Obolensky in zijn rol als voorzitter van de commissie huisvesting binnen het Brussels parlement. BPA organiseerde ook een voorafgaand overleg tussen de deelnemende verenigingen om dit gesprek voor te bereiden.
- Op 26/10/2021 zaten we samen met Klarafestival. Ze vroegen onze input bij het schrijven van hun projectaanvraag voor het 'Jouw Sleutel' project dat de initiatieven van Klarafestival toegankelijker wil maken voor mensen in armoede. Dit gesprek heeft in 2022 tot een mooie verdere samenwerking geleid
- op 01/04/2021 zat BPA samen met de cel stedelijk beleid rond de Bruss-it oproep. We bekeken samen hoe deze subsidieoproep zo toegankelijk mogelijk kon georganiseerd worden.
- Op 11/02/2021 vond een overleg plaats met Bral in het kader van hun luchtkwaliteitsonderzoek. We bekeken samen met hen hoe de participatie van MIA aan dit project kon gefaciliteerd worden. Nadien verzorgden wij ook de link met de 7 VWAWN als doorgeefluik van informatie.

- We gingen op 14/09/2021 in overleg met de Nederlandstalige bibliotheken rond het project 'een leven lang lezen'. We gaven input mbt de aanpak Brusselbrede inspiratie voormiddag rond lezen. Het lukte evenwel niet om participatie met MIA vanuit een van onze verenigingen rond te krijgen voor de dag zelf.
- Vanuit de gebruikers van de noodopvang kwam de vraag tot dialoog met verantwoordelijke uit de belangrijkste Brusselse speler - New Samusocial - met als doel:
 - te komen tot een betere en gedragen dienstverlening
 - begrip te kweken bij de gebruikers voor de manier waarop sommige aspecten van de noodopvang omwille van schaarse middelen vaak noodgedwongen georganiseerd worden.

Op 30/06/2021 vond een eerste verkennend gesprek plaats met Samusocial. Zij toonden interesse in het traject en waren bereid om met onze verenigingen in dialoog te gaan. Er werd vervolgens een voortraject gelopen binnen de verenigingen waarin het gesprek werd voorbereid. Daarna op 06/09/2021 werd de input op een plenaire sessie met mensen in armoede en werkers samengelegd. Hier kwamen we samen tot 9 thema's (personeel, sociale begeleiding, vergelijking verleden en heden, hygiëne en gezondheid, het huishoudelijk reglement, het aanmeld- en inschrijfsysteem, diefstal en veiligheid, het aantal plaatsen en mix van profielen) waarrond we het eigenlijke gesprek (15/09/2021) structureerden. Op 11/10/2021 volgde een debriefing met de deelnemers en op 22/11/2021 bespraken de betrokken werkers van de verenigingen het follow-up plan. Wij hopen dit traject de komende jaren verder te kunnen uitbouwen. We dienden hiervoor een subsidieaanvraag in bij de GGC voor een project van 3 jaar waarin we samen met samusocial op weg gaan naar structureel ingebedde gebruikersparticipatie en evaluatie en een basis vormingspakket willen uitbouwen voor onthaalmedewerkers, gebaseerd op ervaringsdeskundigheid.

6.2. Ondersteunen en begeleiden van de VWAWN op vlak van aanmeldingsondersteuning en toeleiding van kwetsbare doelgroepen naar het Nederlandstalige gemeenschapsaanbod.

Verschillende verenigingen organiseren in hun basiswerking een regelmatige vorm van sociale permanentie, waar mensen met individuele vragen terecht kunnen. De kerntaak ligt in het correct doorverwijzen van deze hulpvragers naar eerstelijnsvoorzieningen en de inschakeling van diensten als het OCMW en het CAW, de mutualiteiten, de centra voor geestelijke gezondheidszorg, kind en gezin, eerstelijnsgezondheidszorg, etc.

Tijdens deze permanenties wordt tevens zorg gedragen voor de inschrijvingen in het Nederlandstalig onderwijs, de VGC- speelpleinen en de Nederlandstalige kinderopvang. Er wordt zeer vaak administratieve hulp geboden bij het invullen van documenten voor inschrijvingen, aanmeldingen, kandidaturen op wachtlijsten, ...

De verenigingen hebben een breed netwerk van partners en actoren waar ze mee samenwerken en dit op de verschillende levensdomeinen. Er wordt zoveel als mogelijk getracht om te werken via 'warme doorverwijzing' naar diensten zoals:

- Asiel en Migratie: Caritas, CAW De Welkom en Voyaach
- Tewerkstelling, digitale geletterdheid, basiseducatie: Maks vzw, Tracé, Brusselleer
- Voedselpakketten en andere dringende hulp: Leger des Heils, Téléservice, Collect'Actif
- Buurt- en ouderenzorg: lokale dienstencentra en de gemeenschapscentra
- Vrijtijds participatie en gebruik Paspartoe: VWAWN De Schakel, Globe Aroma
- Voor begeleiding bij bezoeken, aan diensten: Amis d'accompagner
- Thuislozenzorg: CAW HOB0, CAW Leger des Heils Bodeghem, Samusocial (nachttopvang), CAW Albatros, CAW de Schutting, Porte Ouverte, Diogenes, Douche flux
- Juridische bijstand, Bijstand en informeren ivm sociale en andere rechten, conflicten met OCMW's: Pro deo-advocaat via de Balies, Infodroit, Atelier des droits sociaux, Samenlevingsopbouw project BaskUUL, Siréas
- Wonen: Convivence en Soleil du Nord, Syndicat des Locataires, Sociale délégués van de SLRB, Dienstencentrum Forum, CAW Puerto, Diogènes (Station Logement), Droit à un Toit
- Abonnements telecom: de ervaringsdeskundige van FOD economie
- Energie: cellen energie van OCMW Molenbeek en Stad Brussel
- Gezin, Kinderen en Jongeren: Samenwerken aan kinderopvang in Brussel vzw, Huis van het Kind (Nieuwland), Nasci, Kind en Gezin, wmkj Ratatouille en D'Broej, de Brede School initiatieven
- Huis van Het Nederlands (tevens samenwerkingsovereenkomsten voor de organisatie van conversatietafels Nederlands)
- (mentale) Gezondheidszorg en dringende medische hulp: Huis van Gezondheid, Bewegingscoach ikv Bewegen op verwijzing, wijkgezondheidscentra, Ziekenhuis Saint-Pierre, Maison Medicales Dansaert en Anneessens, Centre Médicale Athéna, La Gerbe ASBL

Het BPA communiceert over de inschrijfprocedure voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en ondersteunt de communicatie van de zeven VWAWN hierin. De VWAWN die gezinnen bereiken, verzorgen vanuit hun sociale antennefunctie toeleiding en inschrijving naar het Nederlandstalige onderwijs in Brussel.